

Estatística de protección de menores 2019

Operación estatística 2506-02-OE05

Estatística de protección de menores 2019

Operación estadística 2506-02-OE05

Xunta de Galicia
Consellería de Política Social
Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica
2020

© Xunta de Galicia. 2020. Estatística de protección de menores, 2019

Edita:

Consellería de Política Social

Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica

Url: <https://bibreria.xunta.gal/gl/estadistica-de-proteccion-de-menores-2019>

Esta obra distribúese cunha licenza CC-Atribución.CompartirIguual 4.0

España de Creative Commons. Para ver unha copia de licenza, visite:

https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.es_ES

Elaboración:

Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica

Subdirección Xeral de Política Familiar, Infancia e Adolescencia. Servizo de Protección de Menores

Coordinación e revisión:

Pepa Dabán Royo

Maquetación:

Antonio Lameiro Ces

ISSN 1889-8025

Introdución	5
Normativa	7
Unidades estadísticas.....	9
1 Menores tutelados	9
2 Menores en situación de garda	11
3 Acollemento e menores acollidos	13
3.1 Acollemento familiar.....	13
3.2 Acollemento residencial.....	16
4 Adopción e menores adoptados.....	19
4.1 Adopción nacional.....	19
4.2 Adopción internacional.....	20
5 Programas de apoio e beneficiarios	23
5.1 Atención de día	23
5.2 Programa de integración familiar (PIF).....	25
5.3 Programa de avaliación e tratamento terapéutico de menores en situación de risco e desamparo.....	26
5.4 Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social	27
5.5 Programa de inserción sociolaboral de menores (Mentor).....	27
6 Menores estranxeiros non acompañados (Menas).....	29
7 Liña de axuda á infancia.....	31

Introdución

A Consellería de Política Social, de acordo co artigo 1 do Decreto 176/2015, do 3 de decembro, polo que se establece a súa estrutura orgánica, asume, entre outras, as competencias en materia de servizos sociais, incluídas as áreas de familia, menores e benestar social. En concreto, a través da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, leva a cabo as funcións de planificación, xestión, coordinación, seguimento, avaliación e control dos programas, servizos e centros relativos á protección da familia, á atención dos/as menores en situación de risco ou desamparo, en aplicación do previsto na Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia.

O órgano responsable da xestión destas materias é a Subdirección Xeral de Política Familiar, Infancia e Adolescencia, así como as xefaturas territoriais da Coruña, Lugo, Ourense e Pontevedra.

Unha síntese cuantitativa anual da progresión e resultados no desenvolvemento destas competencias é a estatística de protección de menores, que recolle os datos principais referidos aos expedientes de menores que están baixo a acción protectora da Xunta de Galicia que poden resultar de interese. Os datos refírense a tutelas, gardas, acollemento familiar e residencial, adopción nacional e internacional, menores estranxeiros non acompañados e varios programas destacados de atención a familias e a menores en situación de risco ou desamparo.

A edición deste ano, cos datos correspondentes a 2019 responde á estrutura e contido descritos na operación estatística 2506-02-OE05 Estatística de protección de menores do Instituto Galego de Estatística.

Normativa

A continuación cítanse as normas de diferente rango aplicables a menores e familias nos ámbitos internacional, nacional e autonómico.

Normativa internacional:

- Convención sobre os Dereitos do Neno adoptada pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas o 20 de novembro de 1989, e ratificada por Instrumento do 30 de novembro de 1990 (BOE nº 313, do 31.12.1990).
- Convenio relativo á protección do neno e á cooperación en materia de adopción internacional. A Haia, 29 de maio de 1993. Ratificado por Instrumento de 30 de xuño de 1995 (BOE nº 182, do 1.08.1995).
- Convenio Europeo en materia de adopción de menores (revisado). Estrasburgo, 27 de novembro de 2008. Ratificado por instrumento do 16 de xullo de 2010.

Normativa estatal:

- Código Civil do 29 de xullo de 1889 (Art. do 109 ao 111, do 160 ao 180, 201, 215, 216, do 222 ao 233, 239, 242 e do 259 ata o 285).
- Lei orgánica 8/2015, do 22 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia. (BOE nº 175, do 23.07.2015)
- Lei 26/2015, do 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia. (BOE nº 180, do 29.07.2015)
- Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social (Arts. 35 e 36). (BOE nº 10, do 12.01.2000). Modificada pola Lei orgánica 2/2009, do 11 de decembro (BOE nº 299, do 12.12.2009)
- Real decreto 557/2011, do 20 de abril, polo que se aproba o Regulamento da Lei orgánica 4/2000, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, tras a súa reforma pola Lei Orgánica 2/2009. (BOE nº 103, do 30.04.2011).
- Lei 54/2007, do 28 de decembro, de adopción internacional (BOE nº 312, do 29.12.2007).

Normativa autonómica:

- Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG nº 134 do 13.07.2011).
- Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia (DOG nº 124, do 29.06.2006). Modificada pola Lei 3/2011, do 30 de xuño.
- Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia (DOG nº 45, do 6.03.2000). Modificado polo Decreto 406/2003, do 29 de outubro (DOG nº 222, do 14.11.2003) e polo Decreto 184/2008, do 24 de xullo, polo que se crea o Observatorio Galego da Infancia (DOG nº 169 do 2.09.2008). Título III derogado pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia.
- Decreto 329/2005, do 28 de xullo, polo que se regulan os centros de menores e os centros de atención á infancia (DOG nº 156, do 16.08.2005).
- Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e inspección dos servizos sociais de Galicia (DOG nº 14, do 20.01.2012).
- Decreto 176/2015, do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG nº 232, do 4 de decembro de 2015).

1 Menores tutelados

Correspóndelle á Xunta de Galicia, a través da Consellería de Política Social, asumir a tutela dos menores desamparados que residan ou se atopen transitoriamente na Comunidade Autónoma de Galicia. A asunción da tutela atribuída á entidade pública leva consigo a suspensión da patria potestade. Así mesmo, leva implícita a garda da persoa menor por parte da entidade pública.

Enténdese por desamparo a situación que se produce de feito por mor do incumprimento ou do imposible ou inadecuado exercicio dos deberes de protección establecidos polas leis para a garda das persoas menores, cando estas queden privadas da necesaria asistencia.

Consideraranse situacións de desamparo:

- a) O abandono da persoa menor de idade.
- b) A existencia de malos tratos físicos ou psíquicos ou de abusos sexuais por parte das persoas da unidade familiar ou de terceiras persoas con consentimento daquelas.
- c) A negligencia grave no cumprimento das obrigas alimentarias, hixiénicas ou de saúde, sempre que supoña un prexuízo grave para a integridade do neno ou a nena ou do/a adolescente.
- d) A indución do neno, nena ou adolescente á mendicidade, á delincuencia, á prostitución ou a calquera outra forma de explotación económica ou sexual do menor, ou permisividade respecto destas condutas.
- e) As condutas adictivas da persoa menor de idade co consentimento ou a tolerancia das persoas que exerzan a súa garda.
- f) O trastorno mental grave dos pais, nais, titores/as ou gardadores/as que impida o normal exercicio da patria potestade, da tutela ou da garda.
- g) As condutas adictivas nas persoas que integran a unidade familiar e, en especial, das que posúen a patria potestade ou a tutela, sempre que menoscaben gravemente o desenvolvemento e o benestar da persoa menor.
- h) A convivencia nun contorno sociofamiliar que deteriore gravemente a integridade moral do neno, nena ou adolescente ou prexudique o desenvolvemento da súa personalidade.
- i) A falta de persoas ás cales lles corresponde exercer as funcións de garda ou cando estas persoas estean imposibilitadas para exercelas ou en situación de exercelas con perigo grave para o neno, nena ou adolescente.
- j) A falta de escolarización habitual do neno, nena ou adolescente co consentimento ou a tolerancia dos pais, nais ou das persoas que exerzan a garda, sempre que menoscabe o desenvolvemento e o benestar da ou do menor, ou sempre que supoña un prexuízo grave do neno, nena ou adolescente.
- k) Calquera outra situación de desprotección que se produza de feito a causa do incumprimento ou dun imposible ou inadecuado exercicio dos deberes de protección establecidos polas leis para a garda das persoas menores de idade cando estas queden privadas da necesaria asistencia moral ou material.

Táboa nº 1. Menores en situación de tutela pola Xunta de Galicia. Galicia e provincias. Ano 2019.

Menores en situación de tutela 2019			
	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	319	331	650
Lugo	150	107	257
Ourense	129	97	226
Pontevedra	359	351	710
Galicia	957	886	1.843

2 Menores en situación de garda

Á entidade pública de protección de menores correspóndelle a garda das persoas menores das que teña asumida a tutela.

Ademais, cando os pais, nais, ou titores, por circunstancias graves, cumpridamente avaliadas, non poidan cooidar o ou a menor, poden solicitar da Xunta de Galicia que esta asuma a súa garda durante o tempo necesario.

Así mesmo, a Xunta de Galicia asumirá a garda cando así o acorde o xuíz.

Nesta unidade estatística só se reflicten as dúas últimas (garda rogada e xudicial) xa que a primeira se entende incluída dentro da unidade “menores en situación de tutela”.

A garda asumida pola Administración, sexa como función inherente á tutela, por petición dos pais ou por resolución xudicial, exercecese mediante o acollemento familiar e o acollemento residencial.

Táboa nº 2.1 Menores en situación de garda. Galicia e provincias. Ano 2019.

Menores en situación de garda . Galicia e provincias 2019			
	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	140	126	266
Lugo	12	9	21
Ourense	40	35	81
Pontevedra	80	84	164
Galicia	272	254	532

Táboa nº 2.2 Menores segundo o tipo de garda. Galicia. Ano 2017.

Menores segundo o tipo de garda. Ano 2017			
	Nenos	Nenas	Total
Administrativa	341	278	619
Xudicial	4	13	17
Total gardas	345	291	636

3 Acollemento e menores acollidos

O acollemento é o modo de exercicio da garda como medida de protección da persoa menor, e consiste na integración do neno ou nena nunha familia acollidora (acollemento familiar) ou no seu aloxamento e atención nun centro axeitado (acollemento residencial). A familia ou persoa acollidora ten a obriga de velar polo neno ou nena, telo na súa compañía, alimentalo, educalo e procurarlle unha formación integral.

Os principios de actuación no acollemento son:

- a) Darlle prioridade ao acollemento familiar sobre o residencial.
- b) Evitar, na medida do posible, a separación de irmáns e procurar o seu acollemento por unha mesma familia ou nun mesmo centro.
- c) Favorecer a permanencia do neno, nena ou adolescente no seu propio ambiente, procurando que o acollemento se produza na familia extensa agás que non sexa aconsellable para o interese da persoa menor acollida ou dos menores do grupo familiar acolledor.
- d) Fomentar as relacións entre o neno, nena ou adolescente e a súa familia natural para posibilitar a súa reintegración a esta.
- e) Manter a medida polo tempo estritamente necesario.
- f) Fomentar a integración do neno, nena ou adolescente no contorno social e a asistencia aos sistemas educativos, sanitarios e laborais.
- g) Co obxecto de facilitar a integración do menor nunha unidade familiar poderase compatibilizar a utilización do acollemento residencial e o familiar.

Nesta unidade estatística non se recollen os acollementos pre adoptivos, que son os constituídos como paso previo á adopción e mediante os que ten lugar un período de convivencia entre o ou a menor e a familia asignada co obxectivo de valorar o acoplamento entre ambas as dúas partes.

Existen dous tipos de acollemento: o acollemento familiar e o acollemento residencial.

3.1 Acollemento familiar

Mediante este tipo de acollemento outórgase a garda dunha persoa menor a unha persoa ou núcleo familiar coa obriga de coidala, alimentala, educala por un tempo co fin de integrala nunha vida familiar que substitúa ou complementa temporalmente á súa familia biolóxica.

O acollemento pode ter lugar na familia extensa do menor (isto é, cando existen vínculos de parentesco entre a familia acollidora e o/a neno/a ou adolescente: avós, tíos, irmáns...) ou ben en familias alleas (cando non existe parentesco). Sempre que sexa posible, e que as circunstancias propias do caso non o desaconsellen, considérase prioritario que o acollemento se faga na familia extensa, para favorecer a permanencia do/a menor no seu propio ambiente.

Por outra banda, atendendo ás circunstancias da persoa acollida e da familia acollidora, esta pode percibir ou non unha compensación económica polo acollemento; falamos así de acollementos remunerados ou non remunerados.

Táboa nº 3.1.1 Acollemento familiar na provincia da Coruña. Ano 2019.

Acollemento familiar A Coruña 2019									
	Familia extensa			Familia allea			Total		
	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias
Remunerado	198	217	261	76	84	117	274	301	378
Non remunerado	33	33	60	0	0	0	33	33	66
Total	231	250	321	76	84	117	307	334	438

Táboa nº 3.1.2 Acollemento familiar na provincia de Lugo. Ano 2019.

Acollemento familiar Lugo 2019									
	Familia extensa			Familia allea			Total		
	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias
Remunerado	18	19	31	14	12	23	32	31	54
Non remunerado	2	7	8	0	0	0	2	7	8
Total	20	26	39	14	12	23	34	38	62

Táboa nº 3.1.3 Acollemento familiar na provincia de Ourense. Ano 2019

Acollemento familiar Ourense 2019									
	Familia extensa			Familia allea			Total		
	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias
Remunerado	40	23	48	40	22	53	80	45	101
Non remunerado	5	13	19	0	0	0	5	13	19
Total	45	36	67	40	22	53	85	58	120

Táboa nº 3.1.4 Acollemento familiar na provincia de Pontevedra. Ano 2019

Acollemento familiar Pontevedra 2019									
	Familia extensa			Familia allea			Total		
	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias
Remunerado	151	155	230	36	38	55	187	193	285
Non remunerado	22	20	29	0	0	0	22	20	29
Total	173	175	259	36	38	55	209	213	314

Táboa nº 3.1.5 Acollemento familiar en Galicia. Ano 2019

Acollemento familiar Galicia 2019									
	Familia extensa			Familia allea			Total		
	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias
Remunerado	407	414	570	166	156	248	573	570	818
Non remunerado	62	73	116	0	0	0	62	73	122
Total	469	487	686	166	156	248	635	643	934

Táboa nº 3.1.6 Acollemento familiar segundo a situación administrativa dos menores. Galicia e provincias. Ano 2019

Acollemento familiar segundo a situación administrativa dos menores. Galicia e provincias. 2019					
		Tutelas	Outros	Total	Total nenos e nenas
A Coruña	Nenos	191	116	307	641
	Nenas	189	145	334	
Lugo	Nenos	34	0	34	72
	Nenas	38	0	38	
Ourense	Nenos	79	6	85	143
	Nenas	55	3	58	
Pontevedra	Nenos	149	60	209	422
	Nenas	156	57	213	
Galicia	Nenos	453	182	635	1.278
	Nenas	438	205	643	
		891	387	1.278	

3.2 Acollemento residencial

Comporta o ingreso dun/dunha menor nun centro residencial xestionado directamente pola Comunidade Autónoma ou indirectamente a través dunha institución pública ou privada colaboradora, co obxecto de recibir a atención, educación e formación axeitadas que, polo menos temporalmente, non poida proporcionarlle a súa propia familia.

Ten carácter subsidiario do acollemento familiar e das demais medidas de protección. Isto significa que só se poderá aplicar esta medida cando se esgotaren todas as posibilidades de mantemento da ou do menor na súa familia e o acollemento familiar, a tutela ordinaria ou a adopción non sexan posibles ou se consideren non apropiados.

Esta medida manterase polo tempo estritamente necesario, procurándose a integración da ou do menor no contorno social e o acceso aos sistemas ordinarios educativos, sanitarios, laborais e outros.

Os centros residenciais son de diferentes tipos segundo as súas características. Achégase a continuación unha breve descrición de cada un deles.

- Centros con fogares: son equipamentos residenciais distribuídos en unidades de convivencia dun máximo de 10 prazas en cada unha.
- Minirresidencias: instaladas en vivendas normalizadas, cunha capacidade máxima de 15 prazas.
- Casas de familia: situadas en vivendas normalizadas (pisos ou vivendas unifamiliares), integradas na comunidade e cunha capacidade máxima de 8 prazas.
- Vivendas tuteladas: espazos normalizados, para menores próximos a cumprir a maioría de idade. Teñen unha capacidade máxima de 8 prazas.
- Vivendas de transición á vida autónoma, ou vivendas asistidas, para mozos e mozas maiores de idade (ex – tutelados), que necesitan apoio para acadar a súa autonomía definitiva. Funcionan en réxime de autoxestión baixo a supervisión técnica externa dun educador.

Atendendo á súa xestión, os centros poden ser:

- Propios ou xestionados directamente pola Xunta de Galicia a través de persoal propio.
- Colaboradores ou xestionados por unha entidade prestadora de servizos sociais.

A partir destas dúas características, as táboas que seguen representan, respectivamente, os recursos dispoñibles en cada provincia e en Galicia, o número de prazas en cada un deles e, por último, a distribución dos/as menores en acollemento residencial a partir das dúas primeiras características. Dado que se produciron variacións ao longo do ano, as táboas 3.2.1 e 3.2.2 reflicten a situación o 31 de decembro de 2017.

Táboa nº 3.2.1 Número de centros residenciais para a protección de menores segundo a súa tipoloxía e a titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2019

	Nº de centros residenciais para a protección de menores segundo tipoloxía e titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2019											
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia			
	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada
Centro con fogares	2	3	1	0	1	1	0	0	0	3	4	7
Casas de familia	0	5	0	4	0	4	0	0	0	13	0	26
Vivenda tutelada	0	2	0	1	0	1	0	0	0	2	0	6
Mini residencia	0	4	0	6	0	1	0	0	0	3	0	14
Vivenda asistida	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2
C. 1ª Acollida	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Total centros	2	14	1	11	1	8	0	0	0	23	4	56
Públicos e concertados	16		12		9		23		60			

Táboa nº 3.2.2 Número de prazas residenciais para a protección de menores segundo a súa tipoloxía e a titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2019

	Nº de prazas residenciais para a protección de menores segundo tipoloxía e titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2019											
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia			
	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada
Centro con fogares	62	73	32	0	66	28	0	133	0	160	234	
Casas de familia	0	40	0	32	0	32	0	102	0	0	206	
Vivenda tutelada	0	16	0	8	0	8	0	14	0	0	46	
Mini residencia	0	46	0	72	0	10	0	43	0	0	171	
Vivenda asistida	0	0	0	0	0	4	0	4	0	0	8	
C. 1ª Acollida	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	10	
Total prazas	62	175	32	112	66	82	0	306	0	160	675	
Públicas e concertadas	237		144		148		306		835			

Táboa nº 3.2.3 Menores acollidos en centros segundo a titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2019

Titularidade	Menores acollidos en centros segundo a titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2019											
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia			
	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas
Centros propios	58	48	4	0	43	40	0	0	105	88		
Centros colaboradores	141	124	101	67	58	41	240	208	540	440		
Propios e colaboradores	199	172	105	67	101	81	240	208	645	528		
Total menores	371		172		182		448		1.173			

4 Adopción e menores adoptados

O artigo 73 (Adopción como medida de protección) da Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia, expresa, no apartado 1, que *a adopción é unha medida de protección dirixida á persoa menor de idade en situación de desamparo, consistente na integración definitiva desta nunha familia distinta á súa familia de orixe.*

A adopción diferénciase segundo sexa nacional ou internacional.

4.1 Adopción nacional

Constitúe o acto xurídico mediante o que se establece unha relación xurídica de filiación entre a persoa ou persoas adoptantes e o/a menor, extinguíndose así os vínculos deste/a coa súa familia de orixe, e integrándose plenamente no seu novo núcleo familiar cunha equiparación plena de dereitos coa familia biolóxica.

Segundo as lexislacións española e galega, con independencia do seu estado civil, calquera individuo, matrimonio ou parella de feito pode solicitar unha adopción nacional.

Ademais, é necesario cumprir os seguintes requisitos:

- Ter como mínimo 25 anos cumpridos; no caso de solicitude conxunta por cónxuxes ou parellas con relación estable análoga á conxugal, bastará con que un deles teña esta idade. En todo caso, o adoptante deberá ter, polo menos, catorce anos máis que o adoptado.
- Ter residencia habitual na Comunidade Autónoma galega ou ser emigrante galego con previsión de retorno; neste caso, deberase xustificar a residencia efectiva na Comunidade Autónoma no prazo máximo dun ano desde a data de presentación da solicitude.
- Ter plena capacidade xurídica e de obrar.
- Estar declarada persoa idónea para a adopción tras o correspondente procedemento de valoración.

Na nosa Comunidade Autónoma os/as menores susceptibles de seren adoptados son tutelados pola Xunta de Galicia, quen se encarga de propoñer a adopción ao xuíz.

As persoas que desexan adoptar deben participar nun proceso que, en síntese, consta das seguintes fases:

- Participación nunha sesión informativa.
- Asistencia a un curso de formación.
- Presentación de solicitude de adopción na xefatura territorial de referencia da Consellería de Política Social, acompañada da documentación esixida.
- Valoración da idoneidade, que consiste nun estudo psicolóxico e social da/s persoa/s que se ofrecen para adoptar, para determinar as súas capacidades parentais como adoptante/s.
- Selección da familia máis axeitada para o/a neno/a que vai ser adoptado/a. Esta selección é diferente segundo se refira a nenos/as menores dun ano de idade ou nenos/as de idade superior, grupos de irmáns ou menores con algunha discapacidade, enfermidade ou característica especial.
- Constitución dunha garda con fins adoptivos ou de adopción.
- Proposta de adopción, formulada ante o xulgado pola xefatura territorial da Consellería.
- Formalización da adopción mediante resolución xudicial.

Táboa nº 4.1.1 Adopción nacional. Número de solicitudes para adoptar segundo o estado de trámite da solicitude. Galicia e provincias. Ano 2019.

Adopción nacional. Número de solicitudes para adoptar segundo o estado de trámite da solicitude. Galicia e provincias. Ano 2019					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Solicitudes abertas	42	5	13	20	82
Resolucións de garda con fins de adopción	19	11	10	17	57
Propostas de adopción realizadas	9	3	10	13	35
Autos de adopción producidos	11	10	6	7	34

Táboa nº 4.1.2 Menores acabados de nacer dados en adopción. Galicia e provincias. Ano 2019.

Menores acabados de nacer dados en adopción. Galicia e provincias. Ano 2019					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Nenos	4	0	2	2	8
Nenas	4	2	1	0	7
Total menores	8	2	3	2	15

4.2 Adopción internacional

Ten lugar cando se produce un traslado dunha menor con fins adoptivos dende o seu estado de orixe, onde reside, cara a outro estado no que residen os pais adoptivos. Na adopción dunha menor de orixe estranxeira intervén, ademais da lexislación española, a do país de orixe do neno ou nena. Daquela, tanto no que se refire ás persoas adoptantes como ás adoptadas, hai que ter en conta as condicións que estableza a lexislación dos países de orixe destas últimas.

Para as familias solicitantes de adopción o proceso é semellante ao de adopción nacional en canto ás fases de información, formación, solicitude e valoración de idoneidade, pero moi diferente nas fases posteriores. Así:

- Tramitación da solicitude. Obtido xa o certificado de idoneidade, a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica fai chegar o expediente ao país onde se desexa adoptar, e segundo do país que se trate, as canles serán:
 - Directamente pola propia Dirección Xeral, a través do ministerio competente en materia de infancia. A familia deberá enviar toda a documentación que esixa o país de orixe, xunto co certificado de idoneidade.
 - A través de organismos acreditados para a adopción internacional (OAAI), dedicadas a colaborar coas administracións públicas e cos solicitantes no proceso de adopción internacional.
- Asignación. Cada Estado dispón do seu propio procedemento unha vez recibido o expediente de adopción de familia estranxeira. Cando o órgano competente do país decide unha asignación para unha determinada familia, esta é informada a través da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica para que comunique a súa aceptación do/a menor asignado/a.
- Constitución da adopción. Unha vez comunicada a conformidade coa asignación, o país de orixe continúa a tramitación do expediente ata constituír e formalizar definitivamente a adopción.

Táboa nº 4.2.1 Solicitudes presentadas para adopción internacional. Galicia e provincias. Ano 2019.

Solicitudes presentadas para adopción internacional. Galicia e provincias 2019				
A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
44	5	13	20	82

Táboa nº 4.2.2 Expedientes tramitados pola Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica por país. Galicia e provincias. Ano 2019

Adopción internacional. Expedientes tramitados pola Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, por país. Galicia e provincias. Ano 2019					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Protocolo público (Non OAAI)					
México	0	0	1	0	1
Interadop Galicia (Alternativa familiar de Castilla León)					
Vietnam	1	0	0	0	1
Adecop Galicia (Entidad colaboradora de adopción internacional)					
Vietnam	3	0	0	0	3
Aci Galicia (Asociación para el Cuidado de la Infancia)					
China	3	1	0	0	4
Vietnam	1	0	0	0	1
Mimo Galicia					
Hungría	10	1	0	3	14
Namasté – Aragón					
India	1	0	0	0	1
Niños sin Fronteras – Baleares					
India	1	0	0	0	1
Adopta – Cataluña					
Perú	1	0	0	0	1
Total expedientes	21	2	1	4	28

Táboa nº 4.2.3 Menores con preasignación a familia comunicada á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica por país de orixe. Galicia provincias. Ano 2019

Adopción internacional. Preasignacións comunicadas á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica por país de orixe. Galicia e provincias. Ano 2019					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Bulgaria	2	0	0	0	2
China	1	1	0	1	3
Colombia	0	0	0	1	1
Hungría	2	0	0	1	3
República Dominicana	0	0	1	0	1
Romanía	1	0	0	0	1
Vietnam	7	1	0	2	10
Total menores	13	2	1	5	21

5 Programas de apoio e beneficiarios

Un dos principios reitores que deben rexer as actuacións dos poderes públicos na protección da infancia e da adolescencia é a integración sociofamiliar dos nenos, nenas e adolescentes, garantindo, sempre que sexa posible, a permanencia no seu ambiente familiar e contorno comunitario.

Para conseguilo, ademais de adoptar, se procede, as medidas de tutela ou garda, os servizos especializados de protección da infancia da Consellería de Política Social, desenvolven os seguintes programas de apoio ás persoas menores e ás súas familias:

5.1 Atención de día

Mediante o programa de atención de día préstaselles aos e ás menores en situación de risco, desamparo ou conflito social, un servizo de apoio socioeducativo e familiar, co obxecto de favorecer o seu proceso de normalización. O programa de atención de día desenvólvese en equipamentos de uso exclusivo para esta finalidade ou ben en unidades específicas existentes en equipamentos de acollemento residencial. Os centros están xestionados pola Administración pública ou concertados con entidades colaboradoras.

Táboa nº 5.1.1 Número de centros con atención de día segundo a súa tipoloxía e titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2019

	Nº de centros con atención de día segundo a súa tipoloxía e titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2019													
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia		Concertada	Pública		
	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada				
Centro con fogares	2	3	0	0	1	0	0	0	0	3	6	3	0	
Casas de familia	0	3	0	0	0	0	0	0	0	5	8	0	0	
Mini residencia	0	4	0	5	0	1	0	0	0	2	12	0	0	
Centro de día integral	0	2	0	3	0	3	0	0	0	6	14	0	0	
Total centros	2	12	0	8	1	4	0	0	0	16	40	3	0	
Públicos e concertados	14		8		5		16		43					

Táboa nº 5.1.2 Número de prazas de atención de día segundo a tipoloxía e titularidade da xestión do centro. Galicia e provincias. Ano 2019

	Nº de prazas de atención de día segundo a tipoloxía e titularidade da xestión do centro. Galicia e provincias. Ano 2019													
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia		Concertada	Pública		
	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada				
Centro con fogares	20	19	0	0	20	0	0	0	0	50	69	40	0	
Casas de familia	0	10	0	0	0	0	0	0	0	15	25	0	0	
Mini residencia	0	17	0	22	0	4	0	0	0	11	54	0	0	
Centro de día integral	0	31	0	43	0	33	0	0	0	93	200	0	0	
Total prazas	20	77	0	65	20	37	0	0	0	169	348	40	0	
Públicos e concertados	97		65		57		169		388					

Táboa nº 5.1.3 Menores en atención de día segundo a titularidade da xestión do centro. Galicia e provincias. Ano 2019

Menores en atención de día segundo a titularidade da xestión do centro. Galicia e provincias. Ano 2019										
Tipoloxía	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas
Centros propios	3	7	0	0	4	2	0	0	7	9
Centros concertados	69	49	66	38	25	29	109	106	269	222
Total nenos/nenas	72	56	66	38	29	31	109	106	276	231
Total menores	128		104		60		215		507	

5.2 Programa de integración familiar (PIF)

Este programa, mediante unha intervención educativa, terapéutica e asistencial nos núcleos familiares, ten un triple obxectivo:

- Acadar a integración familiar de nenos/as institucionalizados (reunificación familiar). O programa traballa para mellorar a situación persoal, social e familiar dos/as menores que tiveron que ser separados das súas familias e residen en centros de acollida. A intervención realízase no núcleo familiar e en coordinación cos responsables do/a menor no centro.
- Evitar a separación familiar e o previsible internamento dos nenos/as (preservación familiar). Ante a detección de indicadores de risco, trátase de intervir reforzando a cohesión familiar así como potenciando os seus recursos, para promover cambios que eviten a separación do/a menor do seu contorno.
- Funcionalidade familiar: romper dinámicas de deterioración grave en familias que teñen contactos cos seus fillos e fillas, posibilitando que as familias acaden a funcionalidade mínima necesaria para constituír unha referencia positiva para os seus fillos e fillas.

Táboa nº 5.2.1 Menores atendidos no Programa de integración familiar segundo modalidade de intervención. Galicia e provincias. Ano 2019

Programa de integración familiar. Galicia e provincias. Ano 2019										
Tipoloxía	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas
Reunificación familiar	7	6	27	10	14	8	23	29	71	53
Preservación familiar	25	40	26	15	19	17	24	16	98	88
Funcionalidade familiar	13	17	7	5	8	4	3	2	31	28
Total nenos/nenas	45	63	60	30	41	29	50	47	196	169
Total menores	108		90		70		97		365	

Táboa nº 5.2.2 Familias atendidas no Programa de integración familiar segundo modalidade de intervención. Galicia e provincias. Ano 2019

Programa de integración familiar. Familias. Galicia e provincias. Ano 2019					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Reunificación familiar	8	24	13	29	74
Preservación familiar	37	19	16	21	93
Funcionalidade familiar	20	5	5	4	34
Total familias	65	48	34	54	201

5.3 Programa de avaliación e tratamento terapéutico de menores en situación de risco e desamparo

Este programa de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Fundación Universidade da Coruña inclúe o deseño e aplicación do tratamento terapéutico aos menores derivados polos equipos técnicos de menores. Son beneficiarios os menores con expediente aberto no Servizo de Protección das catro provincias galegas que amosen desaxustes emocionais e de conduta severos, orixinados ou relacionados coa situación de desprotección que sufriron. Poderán ser beneficiarios igualmente a familia biolóxica ou acollidora do menor e os profesionais que se ocupan del.

Táboa nº 5.3.1 Programa de avaliación e tratamento terapéutico de menores en situación de risco e desamparo. Galicia e provincias. Ano 2019

Programa de avaliación e tratamento terapéutico de menores en situación de risco e desamparo. Galicia e provincias. Ano 2019					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Nenos	290	16	12	36	111
Nenas	46	22	13	33	114
Total menores	93	38	25	69	225

5.4 Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social

Este programa ten por obxecto a asistencia individualizada e especializada nos eidos psicolóxico e socioeducativo dos menores que presentan perfís caracterizados por condutas disociais, comisión de delitos, consumo de drogas, fracaso, expulsión e/ou violencia escolar, pertenza a pandillas disociais, trastornos psicopatolóxicos, etc. O seu obxectivo é realizar un labor preventivo tratando de minimizar as condutas problemáticas, co fin de evitar o seu agravamento e reducir a probabilidade dunha intervención máis intensa. O programa desenvólvese na cidade de Vigo.

Táboa nº 5.4.1 Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social. Ano 2019

Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social. Ano 2019	
Nenos	39
Nenas	68
Total Menores	107

5.5 Programa de inserción sociolaboral de menores (Mentor)

O Programa Mentor pretende a inserción sociolaboral de mozos/as maiores de 16 anos, e menores de 21 (excepcionalmente, ata os 25), que estean ou teñan estado tutelados/as ou en situación de garda pola Xunta de Galicia, e que queiran incorporarse ao mundo laboral. O seu obxectivo é mellorar a calidade de vida destes/as mozos/as por medio dun proxecto individualizado que lles garanta unha inserción laboral e unha capacitación para a vida independente, de maneira que ao acadar a maioría de idade poidan ser plenamente autónomos.

Táboa nº 5.5.1 Programa de inserción sociolaboral de menores. Mentor. Galicia e provincias. Ano 2019

Programa de inserción sociolaboral de menores Mentor. Galicia e provincias. Ano 2019					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Mozos	98	64	53	112	327
Mozas	73	36	44	80	233
Total	171	100	97	192	560

6 Menores estranxeiros non acompañados (Menas)

Son menores de idade procedentes doutros países que se atopan en España en situación de desamparo por non estar acompañados de ningún familiar.

Táboa nº 6.1 Menores estranxeiros non acompañados. Galicia e provincias. Ano 2019

Menores estranxeiros non acompañados. Galicia e provincias. Ano 2019					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Nenos	63	29	29	40	161
Nenas	32	22	0	1	55
Total Menores	95	51	29	41	216

Táboa nº 6.2 Países de procedencia dos menores estranxeiros non acompañados. Galicia. Ano 2019

Menores estranxeiros non acompañados, segundo procedencia e sexo. Galicia. Ano 2019			
País	Nenos	Nenas	Total
Alxeria	3	2	5
Arxentina	1	3	4
Bolivia	1	0	1
Brasil	5	5	10
Cabo Verde	0	1	1
China	2	0	2
Colombia	3	2	5
Costa de Marfil	1	0	1
Cuba	0	1	1
Gambia	1	0	1
Guinea Conakry	6	2	8
Honduras	0	1	1
Libia	4	0	4
Marrocos	97	7	104
Nixeria	2	1	3
Países Baixos	1	0	1
Perú	3	1	4
Portugal	5	0	5
Rep. Dominicana	2	7	9
Romanía	6	14	20
Senegal	15	2	17
Uruguay	0	2	2
Venezuela	3	4	7
Total Menas	161	55	216

7 Liña de axuda á infancia

A liña de axuda á infancia é unha liña gratuíta que funciona durante todo o ano, as 24 horas do día. O seu obxecto é proporcionar axuda aos nenos necesitados de coidados e protección, aos cales se subministrarán servizos e recursos tendentes a satisfacer as súas necesidades. Serve tamén para que os nenos poidan expresar libremente as súas preocupacións, falar sobre problemas que lles afecten directamente e avisar a alguén que poida proporcionarlles axuda en caso de urxencia. Está atendido por profesionais que prestan o asesoramento axeitado e notifican inmediatamente a situación aos servizos que corresponda. Desde o 2012 funciona co número único europeo 116111.

Táboa nº 7.1 Liña de axuda á infancia. Número de chamadas por tipoloxía da demanda. Galicia e provincias. Ano 2019

Liña de axuda á infancia. Nº de Chamadas por tipoloxía da demanda. Galicia e provincias. Ano 2019								
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	R.E. ¹	S/C ²	Totais
Comunicación/sospeita de maltrato	66	21	16	75	178	1	3	182
Problemas de conduta	3	0	2	10	15	0	0	15
Internamento	49	13	14	47	123	1	0	124
Problemas escolares	0	1	0	5	6	0	1	7
Problemas xudiciais	0	1	1	1	3	0	4	7
Dificultade na estrutura ou dinámica familiar	6	0	1	9	16	0	11	27
Adicións	0	0	0	0	0	0	0	0
Embarazo	0	1	0	0	1	0	0	1
Dificultade nas relacións	2	0	0	1	3	0	3	6
Asesoramento	63	15	5	69	152	6	75	233
Información	93	29	30	90	242	7	226	475
Outras	18	4	2	19	43	0	230	273
Coordinación	5	0	0	3	8	0	4	12
Total chamadas	305	85	71	329	790	15	557	1.362

¹R.E. Resto de España

²S/C Sen clasificar

Táboa nº 7.2 Liña de axuda á infancia. Nº de chamadas de comunicación de sospeita de maltrato, segundo a gravidade. Galicia e provincias. Ano 2019

Liña de Axuda á Infancia. Chamadas de comunicación de sospeita de maltrato, segundo a gravidade. Galicia e provincias. Ano 2019								
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	R.E. ¹	S/C ²	Totais
Grave	23	8	3	19	53	0	1	54
Moderado	25	7	6	29	67	0	2	69
Leve	17	6	7	27	57	1	0	58
Total chamadas	65	21	16	75	177	1	3	181

Táboa nº 7.3 Liña de axuda á infancia. Número de chamadas segundo o tipo de intervención requirido. Galicia e provincias. Ano 2019

Liña de axuda á infancia. Nº de chamadas segundo o tipo de intervención requirido. Galicia e provincias. Ano 2019								
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	R.E. ¹	S/C ²	Totais
Atención directa	188	50	41	202	481	13	554	1.048
Derivación Serviz. Sociais	0	0	0	0	0	0	0	0
Derivación GOF	0	0	0	0	0	0	0	0
Derivación CPF	0	0	0	0	0	0	0	0
Derivación ETM	117	35	30	127	309	2	3	314
Derivación. Outros	0	0	0	0	0	0	0	0
Total chamadas	305	85	71	329	790	15	557	1.362

¹ R.E. Resto de España

² S/C Sen clasificar

Táboa nº 7.4 Liña de axuda á infancia. Número de chamadas segundo a tipoloxía do interlocutor. Galicia e provincias. Ano 2019

Liña de axuda á infancia. Nº de chamadas segundo a tipoloxía do interlocutor. Galicia e provincias. Ano 2019 ³								
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	R.E.	S/C	Totais
Menor	17	3	3	19	42	1	61	104
Pai/Nai/Titor/a	72	13	15	76	176	1	186	363
Outro familiar	27	3	8	37	75	4	38	117
Veciño/Coñecido	9	5	3	12	29	1	25	55
Profesional	122	32	23	130	307	4	34	345
Anónimo	4	2	2	1	9	0	156	165
Outro	5	1	2	4	12	1	200	213
Total chamadas	256	59	56	279	650	12	700	1.362

³ Neste cadro a distribución xeográfica refírese á orixe da chamada, non ao lugar de residencia do/a menor

Táboa nº 7.5 Liña de axuda á infancia. Número de chamadas segundo a idade e sexo da/do menor ao que se refire a chamada. Ano 2019

Liña de axuda á infancia. Nº de chamadas segundo a idade e sexo da/do menor ao que se refire a chamada. Ano 2019				
	Homes	Mulleres	Sen clasificar	Total
0-4 anos	48	31	15	94
5-10 anos	85	65	15	165
11-15 anos	127	137	22	286
16-18 anos	124	71	9	204
>=18 anos	1	0	0	1
Sen clasificar	111	71	430	612
Total chamadas	496	375	491	1.362

 Xacobeo 2021

galicia

XUNTA DE GALICIA